

A close-up photograph of a black fountain pen with gold accents, resting on a document. The document has some faint text, including "12012264".A decorative graphic consisting of three overlapping blue arrows pointing to the right, located in the top right corner of the slide.

***Організаційно-правові
засади управління ризиками
в митних органах України***

A close-up, shallow depth-of-field photograph of a black fountain pen with gold accents, resting on a document. The pen is positioned in the upper left corner, with its nib pointing towards the center. The document has some faint, illegible text and a date stamp that appears to say '2012'. The background is a soft, out-of-focus light blue and white.A decorative graphic element consisting of three overlapping blue chevrons pointing to the right, located in the top right corner of the slide.

1. Міжнародні стандарти ВМО щодо управління ризиками

A close-up photograph of a black fountain pen with gold accents, resting on a document. The document has some faint text, including "1301226".

Кіотська конвенція **(розділ 6 «Митний контроль»)**

**ризик - потенційне
недотримання митного
законодавства**

Баланс

сприяння
торгівлі

регулятивний
контроль

Кіотська конвенція

- система аналізу ризику
- методи контролю, засновані на аудиті

Рамкові стандарти

*стандарт 4
першої опори –
Системи
управління
ризиками*

Консультаційні документи ВМО щодо управління ризиками

**Посібник з управління ризиками
(Risk Management Guide)**

**Глобальна інформаційно-
розвідувальна стратегія ВМО**

**Стандартні методи оцінки ризиків
ВМО**

**Загальні індикатори
підвищеного ризику**

Компендіум ризик-менеджменту (Risk Management Compendium)

Ризик – вплив невизначеності на цілі

Том 1 - організаційні та інституційні аспекти ризик-менеджменту

Том 2 – інструменти оцінки ризику, профілювання та цілепокладання, які формують критерії відбору для визначення високоризикових вантажів, пасажирів і транспортних засобів

2. Розвиток системи аналізу та управління ризиками в митній справі України

Оперативна митниця (1999)

- здійснення системної інформаційно-аналітичної роботи згідно з методикою визначення системи ризиків, розробленою митницею, на підставі узагальненої інформації, отриманої з різних джерел

Центральне бюро аналізу ризиків та аудиту (2003)

- розробки рекомендацій та методик для спрощення та посилення процедур митного контролю й митного оформлення за результатами застосування методів аналізу ризиків і аудиту; забезпечення «прозорості» процедур контролю та контрольованості його результатів; контролю за дотриманням митного законодавства суб'єктами ЗЕД та митними органами, у тому числі методами аудиту, із застосуванням сучасних інформаційних технологій
-

**Наказ ДМСУ № 435 від 27.05.2005 р.
«Концепція створення, упровадження і розвитку системи
аналізу та керування ризиками» та
«Положення про систему аналізу й селекції факторів
ризиків при визначенні окремих форм митного
контролю»**

Ризик – імовірність недодержання законодавства України з питань митної справи.

Керування ризиком – систематична робота з розроблення та практичної реалізації заходів запобігання і мінімізації ризиків, методики оцінки ефективності їх застосування, а також контролю за застосуванням митних процедур, яка передбачає безперервне оновлення, аналіз і перегляд наявної у митних органах інформації.

Класифікація груп критеріїв ризику

А) Товари групи «ризик»

Б) Товари групи «прикриття»

В) Країна походження товарів

Г) Контроль за митним оформленням

Г) Митна вартість товарів

Д) Митні платежі

Е) Особливості зовнішньоекономічної угоди

Перші нормативні акти щодо впровадження АСАУР

2006 - наказ ДМСУ від 16.08.2006 № 694

Порядок розроблення профілів ризику

Порядок взаємодії структурних підрозділів ДМСУ, митних органів із Департаментом аналізу ризиків та аудиту при підготовці та опрацюванні пропозицій щодо розроблення профілів ризику

Положення про Експертну комісію із застосування системи аналізу та управління ризиками

2007 - наказ ДМСУ від 30.03.2007 № 275

Порядок застосування автоматизованої системи аналізу та управління ризиками під час митного контролю та митного оформлення товарів із застосуванням вантажної митної декларації.

Модуль «АСАУР»

Автоматизована система аналізу та управління ризиками

2009 рік

Департамент аналітичної роботи, управління ризиками та аудиту

- ✓ **Порядок розроблення профілів ризику**
(наказ ДМСУ від 14.08.2009 № 753)
 - ✓ **Порядок взаємодії структурних підрозділів**
Держмитслужби, митних органів з Департаментом
аналітичної роботи, управління ризиками та аудиту при
підготовці та опрацюванні пропозицій щодо розроблення
профілів ризику
(наказ ДМСУ від 14.08.2009 № 754)
 - ✓ **Порядок застосування АСАУР під час митного контролю та**
митного оформлення товарів із застосуванням ВМД
(наказ ДМСУ від 14.08.09 № 756)
-

Фактори і джерела митного ризику

Внутрішні фактори	
Працівники митниць	рівень кваліфікації, недобросовісність, професійні помилки, протиправні дії
Інформаційно-технічне забезпечення	рівень забезпечення митниць засобами діагностики, надійність функціонування технічної системи, помилки роботи програмного забезпечення
Технології митного контролю	порядок виконання митних формальностей, система управління ризиками, митний пост-аудит
Взаємодія органів митного контролю з правоохоронними і контролюючими органами	ввезення заборонених, неякісних та шкідливих товарів

2009 рік

Аналіз ризиків службової діяльності

**Програма створення автоматизованої системи
управління ризиками службової діяльності
працівників митної служби України
(наказ ДМСУ від 07.09.2009 № 830)**

порядок створення та функціонування АСУРСД посадових осіб митної служби України, діяльність яких може призвести до скоєння злочинів, правопорушень, проступків та інших порушень законодавства України

Новий МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 337. Перевірка документів та відомостей, які подаються митним органам під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України

- Контроль із застосуванням системи управління ризиками
– це оцінка ризику шляхом аналізу (в тому числі з використанням інформаційних технологій) поданих документів у конкретному випадку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України з метою обрання форм та обсягу митного контролю, достатніх для забезпечення додержання вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Новий МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ГЛАВА 52. Система управління ризиками

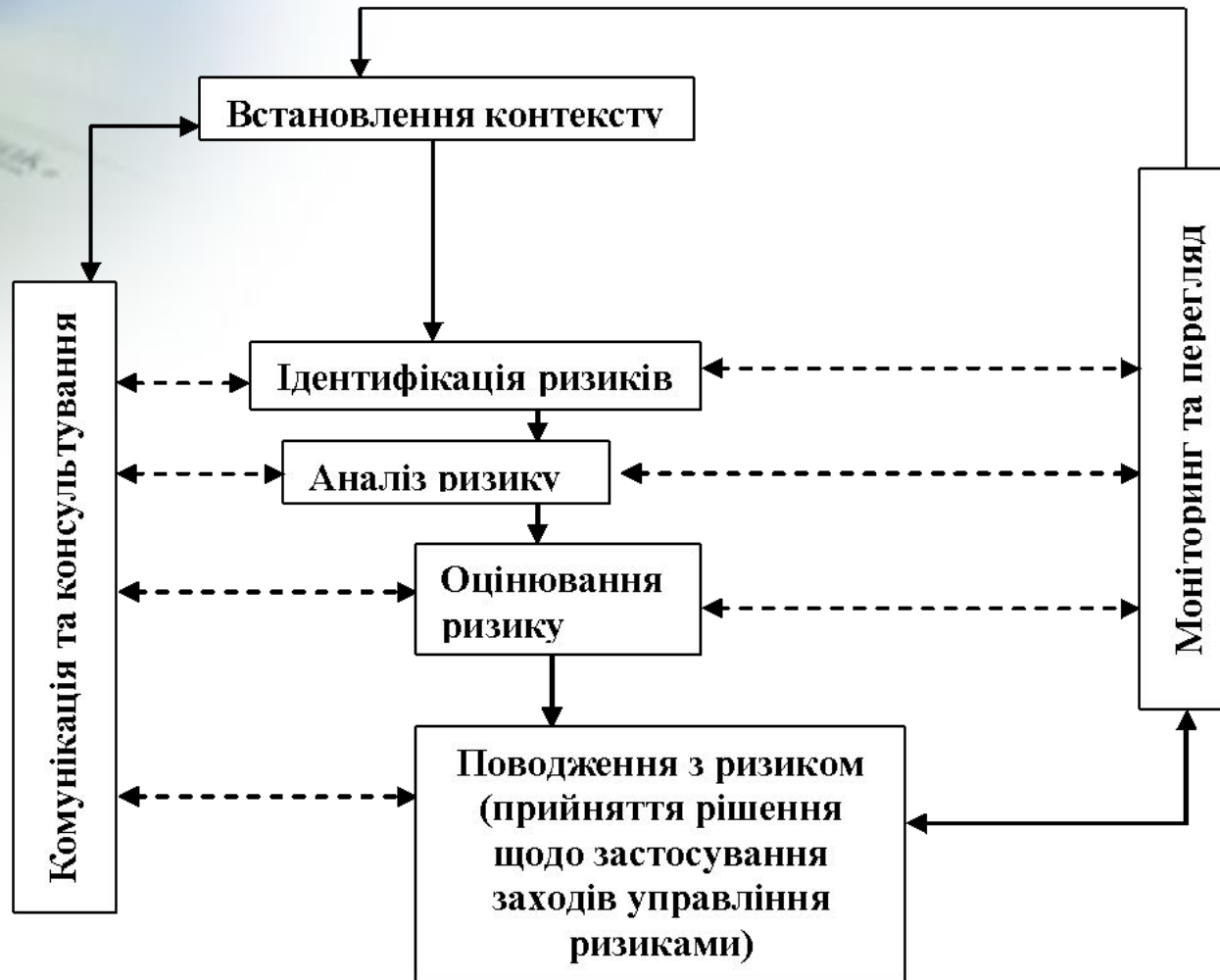
Ризик – ймовірність недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Управління ризиками – це робота митних органів з:

- аналізу ризиків,
- виявлення та оцінки ризиків,
- розроблення та практичної реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків,
- оцінки ефективності та контролю застосування цих заходів.

Митні органи застосовують *систему управління ризиками* для визначення товарів, транспортних засобів, документів і осіб, які підлягають митному контролю, форм митного контролю, що застосовуються до таких товарів, транспортних засобів, документів і осіб, а також обсягу митного контролю.

Процес ризик-менеджменту

Новий МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

ГЛАВА 52. Система управління ризиками

Аналіз ризику – це систематичне використання митними органами наявної у них інформації для визначення обставин та умов виникнення ризиків, їх ідентифікації і оцінки ймовірних наслідків недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Об'єкти аналізу ризику:

- 1) характеристики товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України;
 - 2) характер зовнішньоекономічної операції;
 - 3) характеристика суб'єктів, що беруть участь у зовнішньоекономічній операції.
-

Наказ Мінфіну від 24.05.2012 № 597 «Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками в митній службі України»

Управління ризиками в митних органах здійснюється на стратегічному, тактичному та оперативному рівнях.

стратегічний
рівень

- Держмитслужба України за результатами аналізу, виявлення та оцінки ризиків визначає пріоритетні напрями реалізації заходів з управління ризиками та затверджує Реєстр ризиків.

тактичний
рівень

- Митні органи за результатами аналізу, виявлення та оцінки ризиків та відповідно до Реєстру ризиків розробляють заходи з управління ризиками.

оперативний
рівень

- Митні органи застосовують інструменти з управління ризиками у конкретних випадках переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України, зокрема при здійсненні контролю із застосуванням СУР, для визначення форм та обсягу митного контролю.

Наказ Мінфіну від 31.07.2015 № 684 «Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю»

Управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю здійснюється на **стратегічному, тактичному та оперативному** рівнях.

стратегічний
рівень

- ДФС за результатами аналізу, виявлення та оцінки ризиків визначає пріоритетні напрями реалізації заходів з управління ризиками та затверджує Реєстр ризиків.

тактичний
рівень

- Органи ДФС (їх структурні підрозділи) у межах компетенції за результатами аналізу, виявлення та оцінки ризиків та відповідно до Реєстру ризиків розробляють заходи з управління ризиками.

оперативний
рівень

- Митниці (митні пости) ДФС застосовують інструменти з управління ризиками у конкретних випадках здійснення митного контролю товарів, транспортних засобів, зокрема при здійсненні контролю із застосуванням СУР, для визначення форм та обсягу митного контролю.

A close-up photograph of a black fountain pen with gold accents, resting on a document. The document has some faint text, including "13012264".

Реєстр ризиків

1. Контроль застосування заходів митно-тарифного регулювання при переміщенні товарів через митний кордон України

- 1.1. Правильність класифікації товарів згідно з УКТЗЕД
 - 1.2. Правильність визначення митної вартості товарів
 - 1.3. Правильність визначення країни походження товарів
 - 1.4. Застосування сезонного та/або особливого видів мита
 - 1.5. Переміщення підакцизних товарів
 - 1.6. Застосування податкових пільг та цільове використання товарів
 - 1.7. Достовірність декларування
-

Реєстр ризиків

2. Контроль застосування заходів нетарифного регулювання при переміщенні товарів через митний кордон України

2.1. Наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори, фальсифіковані лікарські засоби, а також аналоги наркотичних речовин й прекурсорів

2.2. Товари, що містять об'єкти права інтелектуальної власності

2.3. Товари, зовнішньоекономічні операції з якими підлягають ліцензуванню/квотуванню

2.4. Товари, які підлягають обов'язковій сертифікації під час переміщення через митний кордон України

2.5. Товари, які під час переміщення через митний кордон України підлягають оцінці відповідності згідно з вимогами технічних регламентів

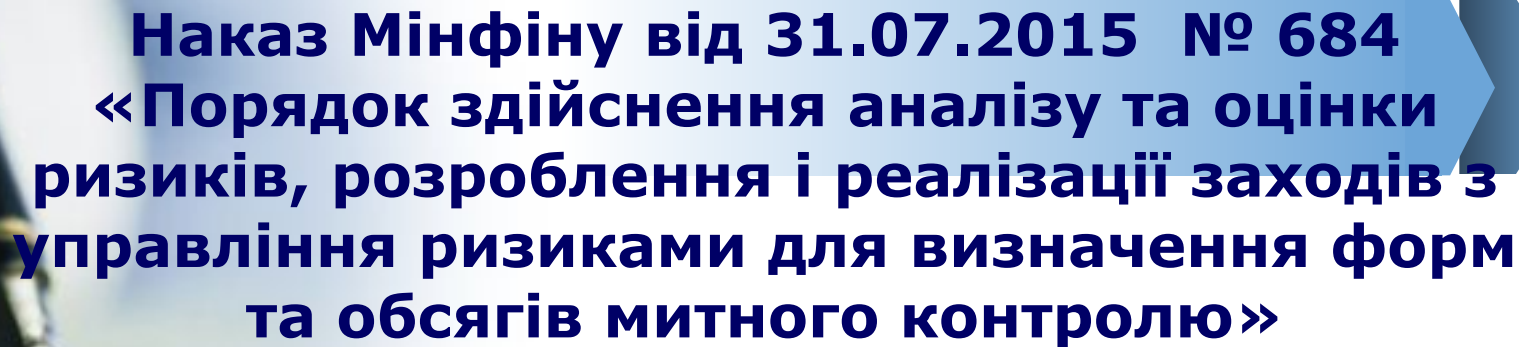
2.6. Товари стратегічного та військового призначення, подвійного використання

2.7. Товари, які підпадають під дію державного ринкового нагляду

2.8. Товари, що підлягають ветеринарному контролю

Оцінка наслідків ризику

Оцінка наслідків ризику	Опис наслідків у якісних показниках	Опис наслідків у якісних показниках зменшення належних митних платежів, сума предметів правопорушень, що підлягають конфіскації, тощо)
дуже низькі	порушення правил, що стосуються виключно формальних дій без безпосереднього впливу на безпеку та здоров'я	до 2 000 грн.
низькі	порушення правил, що стосуються виключно організаційних дій без безпосереднього впливу на безпеку та здоров'я	$\geq 2\ 000$ грн.
середні	порушення правил та норм обігу, теоретичний вплив на безпеку або здоров'я значної групи людей або дійсний вплив на невелику групу людей	$\geq 20\ 000$ грн.
високі	значиме порушення правил та норм обігу, дійсний вплив на безпеку та здоров'я значної групи людей	$\geq 200\ 000$ грн.
Дуже високі	значиме порушення правил та норм обігу, дійсний вплив на безпеку та здоров'я дуже великої групи людей	$\geq 2\ 000\ 000$ грн.

**Наказ Мінфіну від 31.07.2015 № 684
«Порядок здійснення аналізу та оцінки
ризиків, розроблення і реалізації заходів з
управління ризиками для визначення форм
та обсягів митного контролю»**

**Інструменти, які використовуються на
тактичному рівні управління ризиками:**

***індикатори
ризиків***

***профілі
ризиків***

орієнтування

***випадковий
відбір***

***методичні рекомендації щодо роботи
посадових осіб митниць з аналізу,
виявлення та оцінки ризиків за
певними напрямками контролю під
час митного контролю та
оформлення***

МІНІСТЕРСТВО ДОХОДІВ ТА ЗБОРІВ УКРАЇНИ

**Об'єднання Держмитслужби України з
Державною податковою службою України**

- Указ Президента України від 24.12.2012 № 726/2012

**Міндоходів України відповідно до покладених на нього завдань:
34) проводить аналіз та здійснює управління ризиками з метою
визначення форм та обсягів митного та податкового контролю**

- Указ Президента України від 18.03.13 р. № 141/2013 Положення про Міністерство доходів та зборів України

**Департамент
податкового
та митного
аудиту**

**Департамент
митної справи –
Управління
аналізу ризиків
та аналітичної
роботи**

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА

**реорганізація Міністерства доходів і зборів шляхом
перетворення**

- Постанова КМУ від 21.05.2014 р. №160

ДФС відповідно до покладених на неї завдань:

29) проводить аналіз та здійснює управління ризиками з метою визначення форм та обсягів митного та податкового контролю

- Постанова КМУ від 21.05.2014 №236
Положення про Державну фіскальну службу України

*Департамент організації
митного контролю*

Управління організації митного контролю

Управління митних режимів

Управління заходів нетарифного регулювання ЗЕД

Управління профілювання митних ризиків

Відділ розробки профілів ризиків

Відділ координації та оцінки застосування СУР

Складові ефективної СУР

**обов'язкове
попереднє
інформування
перевізниками**

**розширення
застосування
електронного
декларування**

**інститут
уповноваженого
економічного
оператора**

**прогресивні ІТ-
рішення у сфері МК,
в т. ч.
автоматизований
випуск товарів**

**перенесення акцентів
здійснення контролю
фіскальних ризиків, в т. ч.
митної вартості, на етап після
завершення митного
оформлення**

Дякую за увагу!

